

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Врз основа на член 54 од Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 130/09, 124/10 и 18/11), министерот за транспорт и врски, донесе

ПРАВИЛНИК ЗА СОДРЖИНАТА НА ПРОЕКТИТЕ, ОЗНАЧУВАЊЕТО НА ПРОЕКТОТ, НАЧИНОТ НА ЗАВЕРКА НА ПРОЕКТОТ ОД СТРАНА НА ОДГОВОРНИТЕ ЛИЦА И НАЧИНОТ НА КОРИСТЕЊЕ НА ЕЛЕКТРОНСКИТЕ ЗАПИСИ

Член 1

Со овој правилник се уредува содржината на проектите, означувањето на проектите, начинот на заверка на проектот од страна на одговорните лица и начинот на користење на електронските записи.

Член 2

(1) Содржината на проектите од член 43 од Законот за градење се состои од три дела и тоа:

1. Општ дел;
2. Урбанистички дел; и
3. Проектен дел.

(2) Содржината на деловите на проектот е различна во зависност од видот на проектот, намената на градбата и нејзината специфичност и комплексност.

Член 3

(1) Општиот дел на проектот содржи основни податоци и програмски дел.

(2) Основните податоци се:

1. назив и адреса на градбата, стационажи, делници и сл.;
2. назив на проектот, вид на проектот, односно намена на проектот и ниво на обработка;
3. назив на инвеститорот (правно или физичко лице) и неговото седиште или адреса на неговото живеалиште;
4. назив, седиште и адреса на правното лице кое го изработува проектот;
5. доказ дека правното лице е регистрирано во Централниот регистар на Република Македонија за вршење на дејноста проектирање;
6. лиценца за проектирање на градби од соодветна категорија;
7. решение за именување на проектант и соработници за сите делови од проектот, со број на овластувањето;
8. овластување на проектантот за сите делови од проектот;
9. место на изработка на проектот; и
10. датум на завршување на проектот.

(3) Програмскиот дел ја содржи проектната програма во која инвеститорот ги дефинира неговите потреби и барања на градбата што се проектира и се состои од:
- архитектонски дел со дефинирани барања во однос на просторно-функционалната организација на градбата, спецификација на потребните функционални целини, поединечни простори и нивните приближни површини, наменски капацитети на просторите неопходни за нивното димензионирање и за димензионирањето на инсталациите, опремата и техничко-технолошките системи;
- градежен дел со дефинирани барања во однос на конструктивните системи, потребната доверливост на конструктивните елементи и квалитетот на градежните материјали со кои ќе се гради градбата; и
- техничко - технолошки дел со дефинирани барања во однос на техничко-технолошките инфраструктури, системи и опрема кои ќе се вградат во градбата.

(4) Програмскиот дел е задолжителен за основниот проект;

(5) Проектот за подготвителни работи, проектот на изведената состојба и проектот за употреба и одржување на градбата не содржат програмски дел.

Член 4

(1) Урбанистичкиот дел на проектот се состои од податоци за урбанистичко-архитектонските услови за градење - намена на земјиштето и просторните граници за изградба, градежната парцела, регулационата линија,

градежната линија, површината за градење, диспозициите и параметрите на постоечките и планираните комунални инфраструктури, како и условите за приклучување на градбата на комуналните инфраструктури.

(2) Урбанистичкиот дел на проектот за подготвителни работи содржи:
1. извод од детален урбанистички план или урбанистички план за вон населено место или урбанистички план за село или државна односно локална урбанистичка планска документација или проект за инфраструктура за линиските инфраструктурни градби; и
2. ситуација во соодветна мерка со прикажани постојни и новопредвидени сообраќајници и водови на комуналните инфраструктури со услови за приклучување на градилиштето;

(3) Урбанистичкиот дел на основниот проект содржи:
1. извод од детален урбанистички план или урбанистички план за вон населено место или урбанистички план за село или државна односно локална урбанистичка планска документација или проект за инфраструктура за линиските инфраструктурни градби; и
2. ситуација во соодветна мерка со геодетските податоци за поставеноста на градбата во градежната парцела во однос на регулационата и градежната линија;
3. ситуация во соодветна мерка на која ќе бидат внесени: граници на градежната парцела, предвидената градба, регулационата и градежната линија, местоположбата на постоечките соседни објекти и планираните соседни градби, постоечките и планираните комунални инфраструктури, како и местоположбата на приклучување на градбата на комуналните инфраструктури.

(4) Урбанистичкиот дел на проектот на изведена состојба содржи:
1. извод од детален урбанистички план или урбанистички план за вон населено место или урбанистички план за село или државна односно локална урбанистичка планска документација или проект за инфраструктура за линиските инфраструктурни градби; и
2. ситуация во соодветна мерка со геодетските податоци за поставеноста на градбата во градежната парцела во однос на регулационата и градежната линија;
3. ситуация во соодветна мерка на која ќе бидат внесени: граници на градежната парцела, предвидената градба, регулационата и градежната линија, местоположбата на постоечките соседни објекти и планираните соседни градби, постоечките и планираните комунални инфраструктури, како и местоположбата на приклучување на градбата на комуналните инфраструктури.

(5) Урбанистичкиот дел на проектот за употреба и одржување на градбата содржи:
1. ситуация во соодветна мерка со приказ на изведените водови и приклучувањето на објектот на сите комунални инфраструктури.

Член 5

(1) Проектниот дел ги содржи сите потребни податоци за просторна организација на градбата, нејзиното обликување и димензии, функција, намена и начин на користење, техничките решенија на конструкцијата, формата и димензиите на конструктивните елементи, начинот на градење, употребените материјали, вградените инфраструктури, опрема и техничко-технолошки системи.

(2) Содржината на проектниот дел се состои од следните делови:

1. содржина со список на сите прилози и цртежи;
2. технички опис со нумерички параметри;
3. цртежи со геометриски проекции, димензии и спецификација на сите архитектонски, градежни и техничко-технолошки елементи од кои се состои градбата;
4. предмет и опис на вградените градежни материјали и опрема; и
5. потребни елаборати за претходни истражни работи кои се неопходни за изработка на проектот (геолошки и геомеханички елаборат, хидролошки и хидротехнички елаборат и др.).

Член 6

Проектниот дел содржи проекти од различни инженериски области во зависност од видот и намената на градбата, од начинот на градењето и видот на техничко-технолошките системи и опремата вградени во градбата. Тие можат да бидат:

1. архитектонски проект;
2. градежен проект (статика со сеизмика);
3. проект за електрична инсталација и опрема;
4. проект за машинска инсталација и опрема; 5. проект на хидротехничка инсталација и опрема;
6. проект на термотехничка инсталација и опрема;
7. проект на телекомуникациска инсталација и опрема;
8. проект на технолошка опрема;
9. проект за внатрешна архитектура;
10. сообраќаен проект;
11. градежен проект за ископите и подградувањето;
12. градежен проект за обезбедување на соседите и земјиштето;
13. проект за заштита од пожари и
14. други специјализирани проекти и елаборати (елаборат за геомеханички истражни работи, елаборат за

заштита од бучава, елaborат ефикасно користење на енергијата и топлинска заштита-енергетска ефикасност и др.).

Член 7

Проектниот дел од проектот за подготвителни работи содржи:

1. Содржина со список на сите делови од проектот, прилози, цртежи и елaborати кои се составен дел на проектот;
2. Технички опис кој содржи опис на границите на градилиштето, начин на просторна и техничко-технолошка организација на градилиштето, список, опис, намена и димензии на времените објекти неопходни за функционирање на градилиштето, начин на приклучување на градилиштето на постојната сообраќајна мрежа, начин на приклучување на градилиштето на постојните комунални инфраструктурни водови неопходни за негово функционирање и начин и третман на градежниот отпад произведен на градилиштето и
3. Цртежи изработени врз основа на изводот од постојниот урбанистички план со граници на градежната парцела, регулациони линии, граници на градилиштето, просторна организација на градилиштето и диспозиција и намена на времените објекти, диспозиција на комуналните приклучоци и начинот на приклучување на сообраќајната инфраструктура.

Член 8

Проектниот дел од основниот проект содржи:

1. содржина;
2. технички опис;
3. цртежи;
4. предмет; и
5. потребни елaborати.

Член 9

(1) Содржината на проектниот дел од основниот проект содржи: список на сите делови од проектот, прилози, цртежи и елaborати кои се составен дел на проектот, со број на страницата на која почнува секоја содржина од списокот и со вкупен број на страници, прилози и цртежи во проектот;

(2) Техничкиот опис на проектниот дел од основниот проект содржи спецификација на сите проектирани простори со нивните површини, материјали и својства, детален опис со пресметка на сите проектирани техничко-технолошки инсталации и опрема, како и упатство за нивното изведување и тоа:
- техничкиот опис на архитектонскиот проект содржи детален опис на сите споеви, детали и елементи, сидни споеви, подови, тавани, фасадни решенија и покривни споеви и упатство за нивното изведување, спецификација и опис на проектирани материјали, нивните физички и хемиски карактеристики, особено на текстурите и боите на завршните споеви, сите искажани со нивните генерички имиња;
- техничкиот опис на градежниот проект содржи: детален опис на усвоеното конструктивно техничко решение, список на елaborати кои се користени како подлоги за проектирање, усвоените димензии на елементите, карактеристични податоци од извршените пресметки и анализи битни за верификација на усвоеното решение, користениот софтвер во анализите, нормативите и други акти според кои е извршена анализата, попис на усвоените материјали со нивните карактеристики и потребните претходни и контролни испитувања за потврдување на нивниот квалитет, начинот на изведувањето на градбата и други податоци кои се битни за градбата;
- техничкиот опис на проектот за техничките инсталации содржи: детален опис на сите инфраструктурни водови и уреди, системи и опрема, со упатство за нивното вградување;

(3) Цртежите на проектниот дел од основниот проект содржат проекции, пресеци, детали и легенди неопходни за веродостојна просторна материјализација на проектот низ изградбата на градбата. Цртежите во проектниот дел на основниот проект се изработени врз основа на цртежите од идејниот проект и ги содржат сите податоци - димензии и спецификации потребни за изведување (изградба) на конструкцијата, архитектонските елементи, споеви, инсталациите и опремата на просечно сложена градба и тоа:
- основниот архитектонски проект содржи детални цртежи на градежната парцела, нејзината околина, автомобилските и пешачките сообраќајни површини, зеленилото и обработката на партерот, кои на сите димензии и растојања битни за поставеноста на градбата во однос на регулационата и градежната линија, границите на градежната парцела и соседите, детални основи на сите подземни и надземни катови од градбата со основа на покривот (петта фасада) со точни површини на сите простории и опис на подните и сидните споеви, сите карактеристични меѓусебе различни вертикални пресеци во два меѓусебе нормални правци (попречен и подложен) со описи и димензии на сите карактеристични архитектонски елементи - сидови, тавани, подови, покриви, фасадни споеви и др., сите фасадни изгледи, детални кофи на првостепената, второстепената и третостепената пластика, конструктивни кофи и вкупни кофи на градбата во цртежите со основи, висински кофи на сите катови, полукатови, денивелации, а особено кофи на теренот, заштитниот тротоар, плочата на приземјето, плочата на завршиот кат, горниот венец на градбата и слемето во цртежите со пресеци, точни површини на сите проектирани просторно-функционални целини, катови, простории, како и на градбата во целина, точна диспозиција на вградената опрема, инфраструктурните водови, особено вертикалите и канализационите простории, детали во хоризонтален и вертикален пресек на сите карактеристични архитектонски елементи и спојки, шема на столарија и браварија, односно детален цртеж и опис на сите елементи од вградената опрема - прозорци, врати, огради, геландери и др.;

- основниот градежен проект содржи: прецизни и детални пресметки и анализи на усвоеното техничко решение со нивна јасна и употреблива презентација, технички цртежи во погодна мерка со сите потребни коти и ознаки и тоа: ситуационо решение, основи на сите карактеристични катови и нивоа, најмалку два карактеристични меѓусебе нормални вертикални пресеци, изгледи, шеми, кофражни планови, арматурни детали, работилнички цртежи и детали; и
- основниот проект за техничка инсталација содржи: детални цртежи со спецификација и просторна диспозиција на водовите и уредите, системите и опремата од техничките системи неопходни за нивно изведување, односно изградба и вградување, како и начинот на нивното приклучување на комуналните инфраструктури.

(4) Предмерот содржи список, количини и опис на архитектонските и градежните материјали, опремата и инсталациите кои се проектирани да се вградат во градбата. Предмерот се изработува во детални димензии и количини, според сите поединечни архитектонски, градежни и технички позиции во проектот, по видови на материјал, инсталација и опрема именуван со нивните генерички имиња, односно според видот на работите и ги содржи сите потребни параметри за димензионирање на оптовареноста на комуналните инфраструктури и одредување на финансиската вредност на работите, како и проектираната градежна вредност на градбата. Предмерот се изработува до ниво на разработка и во форма која го прави применлив за тендерска документација, односно за договор за изведување;

(5) Основниот проект ги содржи следните елаборати потребни за неговата изработка и за добивање на одобрение за градење:

- геолошки и геомеханички елаборат;
- хидролошки и хидротехнички елаборат;
- елаборат за заштита при работа;
- елаборат за заштита на животната средина и здравјето на луѓето;
- други елаборати предвидени со постојната законска регулатива.

Член 10

Содржината на проектниот дел од проектот на изведена состојба е идентична со содржината на основниот проект наведена во членот 8, точки 1, 2 и 3 од овој правилник. Содржините на проектниот дел од проектот на изведена состојба треба да бидат веродостојна проектна снимка на фактичката изведена состојба на градбата, во согласност со одобрениите дополнни кон основниот проект.

Член 11

Содржината на проектниот дел од проектот за употреба и одржување на градбата е идентична со содржината на проектот за изведена состојба од членот 10 на овој правилник со прилози кои содржат податоци за условите на гаранциите на градежните производи, пропишаните правила за употреба и одржување на деловите од градбата, вградените инсталации и опрема. Проектот за употреба и одржување на градбата содржи податоци за режимот на одржувањето на градбата, задолжителните временски рокови за преглед на деловите од градбата, сервисирање и замена на дотраените делови на градбата и опремата и други поединоности за правилна употреба и одржување на градбата.

Член 12

(1) Сите видови проекти, на насловната страница од корицата и на првата страница од проектот ги содржат податоците од општиот дел на проектот од член 3, став (2) од овој правилник.

(2) Доколку деловите на проектот од различни инженериски области се презентирани во одделни книги или папки, на насловните страници од кориците и на првите страници од деловите на проектот, тие ги содржат податоците од ставот (1) на овој член и податокот за видот на проектот, односно делот од проектот за кој се работи.

(3) Насловните страници на деловите од проектот од различни инженериски области и нивните први страници видливо се означуваат со ознаката на областа и тоа:

1. архитектонски проект "А";
2. градежно-конструтивен проект "Г";
3. електротехнички проект "Е";
4. хидротехнички проект "Х";
5. проект за водовод и канализација "ВК";
6. термотехнички проект "Т";
7. машински проект "М";
8. проект за телекомуникациски инсталации "ТК";
9. технолошки проект "ТХ";
10. сообраќаен проект "С";
11. елаборат за заштита од пожари и инсталација за дојава на пожар "ППЗ";
12. елаборат за заштита при работа "ЗР";
13. елаборат за геомеханика "ГМ";
14. елаборат за заштита од бучава "ЗБ";

15. елаборат ефикасно користење на енергијата и топлинска заштита (енергетска ефикасност) "ЕЕ";
16. студија за заштита на животната средина и здравјето на луѓето "ЗЖС";

(4) Сите страници на проектот и неговите посебни делови се означени со ознаката од став (3) на овој член и со број на страницата.

Член 13

Цртежите во зависност од видот на проектот ја содржат соодветната ознака од член 12, став (3) од овој правилник, како и број на цртежот, мерката во која е изработен, техничкиот цртеж, описи на елементи на цртежот, ознаки на елементи на цртежот и легенда, рамка и печат со податоци. Печатот со податоци содржи:

1. назив на градбата;
2. назив на инвеститорот;
3. назив на правното лице кое го врши проектирањето;
4. вид на проектот на кој му припаѓа цртежот;
5. назив на цртежот;
6. содржина на цртежот;
7. број на цртежот;
8. ознака на цртежот;
9. мерка на цртежот;
10. име и презиме на проектантот;
11. име и презиме на соработниците;
12. печат и потпис на проектнатаот;
13. печат на правното лице во кое се врши проектирањето и потпис на одговорното лице;
14. печат и потпис на ревидентот;
15. место и дата на изработка на проектот;
16. технички број на проектот; и
17. други неопходни податоци.

Член 14

(1) Проектите од член 2 на овој правилник се заверуваат со печат на правното лице и со потпис на одговорното лице во правното лице во кое се изработуваат, на насловната страница од проектот, насловните страници на сите делови од проектот и на печатот со податоци на секој цртеж.

(2) Проектите од член 2 на овој правилник се заверуваат со потпис и печат на овластен проектант и проектантот кој го изработил проектот. Проектантот со потпис и печат ги заверува насловната страница од проектот, насловните страници на сите делови од проектот и сите страници со цртежите на проектот што ги изработил, а само со печат на овластен проектант ги заверува сите страници со текст од проектот.

(3) Проектите од член 2 на овој правилник ги заверува со потпис и печат и ревидентот кој извршил ревизија на проектот. Ревидентот со потпис и печат ги заверува насловните страници од проектот што го ревидирал, а со печат сите страници и цртежи од проектите.

Член 15

Проектите се печатат на хартија, се пакуваат, се подврзуваат и се коричат во А-4 формат, на начин кој овозможува нивно лесно чување и користење, а воедно оневозможува незабележливо вадење и менување на поединечни содржини од проектот. Проектите не треба да се пакуваат и укоричуваат во регистри.

Член 16

(1) Проектите се запишуваат и во електронска форма на соодветни носачи на електронски записи, во формат кој е соодветен за користење и чување. Корисниците на проектите, електронскиот запис го добиваат и чуваат во битмапен формат, додека проектантот електронскиот запис на проектот го чува во векторски формат;

(2) Проектите од ставот (1) на овој член не се употребуваат во постапките за добивање на одобрение за подготвителни работи, одобрение за градење и одобрение за употреба на градбата;

(3) Проектите изработени во форма на електронски записи се користат како работни примероци за мониторинг, увид, евидентија, анализа, чување и архивирање.

Член 17

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за содржината на проектите, означувањето на проектот, начинот на заверка на проектот од страна на одговорните лица и начинот на користење на електронските записи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 71/09).

Член 18

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 01-2920/1

24 февруари 2011 година

Скопје

Министер,

Миле Јанакиески, с.р.